



INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY



AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
4

RYNEK WYROBÓW ALKOHOLOWYCH

stan i perspektywy

R O C Z N I K

CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 2013 ROKU

ISSN 2391-4149

ANALIZY RYNKOWE

Redaktor naczelny
Jadwiga Seremak-Bulge



LISTOPAD 2016

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Waldemar Sochaczewski (przewodniczący)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny)
Piotr Szajner (sekretarz redakcji)
Maria Zwolińska
Tadeusz Chrościcki
Krystyna Świetlik
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Barbara Domaszewicz
Jarosław Ołowski

KOMITET REDAKCYJNY:

Maria Zwolińska, Andrzej Kowalski, Jadwiga Seremak-Bulge, Piotr Szajner, Marzena Trajer,
Ewa Machowina

REDAKTOR RYNKU WYROBÓW ALKOHOLOWYCH:

Piotr Szajner

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 500 egz. Ark. wyd. 4,13

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

Reasumpcja	3
Summary	4
I. Uwarunkowania makroekonomiczne <i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	5
II. Regulacje na rynku alkoholi <i>mgr Małgorzata Zielińska</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	7
III. Rynek wyrobów alkoholowych	9
1. Produkcja wyrobów alkoholowych <i>dr Piotr Szajner</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	9
2. Handel zagraniczny napojami alkoholowymi i alkoholem etylowym <i>dr inż. Magdalena Bodył</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	23
3. Stan ekonomiczno-finansowy przemysłu alkoholowego <i>mgr inż. Krzysztof Hryszko</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	29
4. Ceny i spożycie napojów alkoholowych <i>mgr inż. Arkadiusz Zalewski</i> <i>Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – PIB</i>	31

W 2015 r. na światowym rynku wyrobów alkoholowych utrwały się wzrostowe tendencje. Produkcja alkoholu etylowego zwiększyła się o 3,3%, a produkcja win gronowych o 1,1%. Głównym powodem wzrostu produkcji etanolu był rosnący popyt ze strony sektora biopaliwowego i przemysłu produkującego napoje spirytusowe. Czynnikiem determinującym wzrost produkcji win były duże zbiory winogron oraz rosnący popyt importowy w regionach świata, w których wino gronowe ze względów klimatycznych nie jest produkowane. Światowa produkcja piwa w 2015 r. zmniejszyła się o 1,5%. Wzrostowe tendencje dominowały także na rynku wyrobów alkoholowych w UE. W 2015 r. produkcja win gronowych wzrosła o 4,5%, napojów spirytusowych o 2,5% i piwa o 1%, ale produkcja alkoholu etylowego była o 7,1% mniejsza.

W Polsce w 2015 r. wartość produkcji sprzedanej napojów alkoholowych (w cenach bazowych) wyniosła 12,8 mld zł i była o 6,7% większa niż przed rokiem. W największym stopniu wzrosła wartość produkcji branży spirytusowej (o 20,1%), podczas gdy w branży piwowarskiej tylko o 1,7%, a branży winiarskiej spadła o 1,9%. Wpływ na wyniki finansowe miały duże przychody finansowe.

W 2015 produkcja piwa w Polsce wzrosła o 2% do 40,9 mln hl, pod wpływem rosnącego popytu wewnętrznego i eksportu. Produkcja wyrobów winiarskich zmniejszyła się o 8,2%, do 1421 mln hl. O spadku produkcji branży winiarskiej zdecydowała mniejsza o 10,2% produkcja fermentowanych napojów winiarskich, której nie zrekompensowała większa o 14,4% produkcja i rozlew win gronowych. Produkcja spirytusu w Polsce wzrosła o 7,4%, do 3,6 mln hl 100% alkoholu etylowego. Wzrost produkcji był wynikiem rosnącego zapotrzebowania rynku krajowego na produk-

cję wyrobów spirytusowych i w sektorze paliwowym oraz eksportu. Produkcja napojów spirytusowych zwiększyła się o 7,5%, do 1250,5 tys. hl 100% etanolu, w tym wódki o 9%, do 960 tys. hl 100% alkoholu etylowego.

Na podstawie miesięcznych danych o produkcji w średnich i dużych przedsiębiorstwach szacuje się, że w 2016 r. produkcja piwa w Polsce zwiększy się tylko o 0,5%, do 41,1 mln hl. W branży winiarskiej utrwali się spadkowa tendencja produkcji, która zmniejszy się o 6,5%, do 1330 tys. hl. Powodem tego będzie malejąca produkcja fermentowanych napojów winiarskich do 1150 tys. hl. Wzrost produkcji wystąpi w branży spirytusowej. Produkcja etanolu wzrośnie o 7,7%, do 3,9 mln hl 100%, a napojów spirytusowych zwiększy się o 4%, do 1259 tys. hl 100%.

W 2015 r. w handlu zagranicznym wyrobami alkoholowymi pogłębiło się ujemne saldo do 189,1 mln EUR, wobec 167,9 mln EUR przed rokiem. Powodem niekorzystnych wyników był przede wszystkim duży import win gronowych, napojów spirytusowych oraz alkoholu etylowego. Dodatkowo saldo wystąpiło tylko w wymianie handlowej piwem (130 mln EUR) i wódką (107 mln EUR). Na podstawie wstępnych danych, dotyczących handlu zagranicznego wyrobami alkoholowymi w okresie styczeń-sierpień 2016 r., szacuje się, że w skali całego 2016 r. ujemne saldo może pogłębić się do 232 mln EUR. Zdecydują o tym analogiczne tendencje rozwojowe w poszczególnych branżach sektorach alkoholowego, które obserwowano w 2015 r. W szczególności pogłębi się deficyt w handlu zagranicznym wyrobami winiarskimi, etanolem, napojami spirytusowymi, którego nie zrekompensuje wzrost salda wymiany piwem i wódką.

W 2015 r. wzrost cen detalicznych napojów alkoholowych w Polsce wyniósł 0,1%, podczas gdy ceny detaliczne żywności i napojów bezalkoholowych spadły o 1,7%. W grupie wyrobów alkoholowych wzrosły tylko ceny wyrobów spirytusowych i likierów o 1,1%. Ceny detaliczne piwa spadły o 0,6%, a wyrobów winiarskich o 0,5%. W okresie styczeń-październik 2016 r. ceny napojów alkoholowych spadły średnio o 0,6%, a żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły o 0,7%. Ceny detaliczne piwa spadły o 0,8%, wyrobów winiarskich 0,6% i napojów spirytusowych o 0,5%.

W 2015 r. na krajowym rynku bilansowa konsumpcja napojów alkoholowych wzrosła o 1,1% do 9,5 l 100% etanolu, a zdecydowało o tym głównie większe spożycie piwa. Konsumpcja wyrobów spirytusowych i winiarskich nie zmieniła się. W strukturze spożycia nadal dominowało piwo (58%) i napoje spirytusowe (34%) przy niewielkim udziale wyrobów winiarskich (8%).

Produkcja napojów alkoholowych charakteryzuje się stabilną i bezpieczną sytuacją finansową. W 2015 r. wszystkie branże sektora alkoholowego osiągały zyski i wysoką rentowność netto (5,4-15,2% przychodów netto). Branża piwowarska, pomimo niewielkiej poprawy, nadal charakteryzowała się niską płynnością. Nakłady inwestycyjne wzrosły w branży spirytusowej, ale spadły w branżach piwowarskiej i winiarskiej.

W 2015 r. przychody budżetu państwa z tytułu podatku akcyzowego od napojów alkoholowych wzrosły o 5,4% do 11,1 mld zł i stanowiły 17,7% całkowitych dochodów budżetowych z podatku akcyzowego. Dochody z podatku akcyzowego od napojów spirytusowych i alkoholu etylowego wyniosły 7,1 mld zł, od piwa 3,6 mld zł oraz od wyrobów winiarskich 0,4 mld zł.

SUMMARY

In 2015, upward trends became established in the world market of alcoholic products. The production of ethanol increased by 3.3%, and of grape wines by 1.1%. The main reason for the increased production of ethanol was a growing demand on the part of the biofuel sector and industry producing spirit drinks. On the other hand, the factors determining the increase in the production of wines is the large harvest of grapes and the growing import demand in these regions of the world, where, for climate reasons, grape wine is not produced. The world beer production in 2015 decreased by 1.5%. Growth trends also dominated the market of alcoholic products in the EU. In 2015, the production of grape wines increased by 4.5%, of spirits of 2.5% and of beer by 1%, but the production of ethanol, according to the European Commission, was lower by 7.1%.

In Poland, in 2015, the value of the marketed production of alcoholic beverages (at basic prices) amounted to PLN 12.8 billion and was by 6.7% higher than in the previous year. The value of the production in the spirits industry increased most (by 20.1%), while in the beer industry only by 1.7% and the value in the wine industry decreased by 1.9%. Financial results were determined by high financial income.

In 2015, the production of beer in Poland increased by 2%, to 40.9 million hl, under the influence of the growing domestic demand and export. The production of wine products decreased by 8.2%, to 1,421 million hl. A decrease in the production in the wine industry was determined by the production of fermented wine drinks, lower by 10.2% which is not compensated for by an increase of 14.4% in the production and bottling of grape wines. The production of spirit in Poland increased by 7.4% to 3.6 million hl of 100% ethanol. The increase in the

production resulted from the increasing demand of the domestic market for the production of spirits and in the fuel sector and export. The production of spirits increased by 7.5%, to 1,250.5 thousand hl of 100% ethanol, including vodka by 9%, to 960 thousand of 100% ethanol.

On a basis of monthly data on the production in medium-sized and large enterprises, it is estimated that in 2016, the production of beer in Poland will increase only by 0.5%, to 41.1 million hl. In the wine industry, the downward trend in the production will be strengthened – the production will decrease by 6.5%, to 1,330 thousand hl. The reason for this will be the decreasing production of fermented wine drinks to 1,150 thousand hl. The increase in the production will occur in the spirit industry. The production of ethanol will increase by 7.7% to 3.9 million hl of 100% ethanol and of spirits will increase by 4%, to 1,259 thousand hl of 100% ethanol.

In 2015, in foreign trade in alcohol the negative balance increased to EUR 189.1 million, when compared to EUR 167.9 million in the previous. The reason for the unfavourable results was primarily the large import of grape wines, spirit drinks and ethanol. The positive balance occurred only in trade in beer (EUR 130 million) and vodka (EUR 107 million). Based on the preliminary data concerning foreign trade in alcoholic products in the period from January to August 2016, it is estimated that throughout 2016, the negative balance may deepen to EUR 232 million. This will be determined by similar development trends in the individual branches of the alcohol sector, as observed in 2015. In particular, the deficit in foreign trade in wine products, ethanol, spirit drinks will increase and will not be compensated for by the increased balance of trade in beer and vodka.

In 2015, the increase in the retail prices of alcoholic beverages in Poland amounted to 0.1%, while the retail prices of food and non-alcoholic beverages decreased by 1.7%. In the group of alcoholic products, only the prices of spirits and liqueurs increased by 1.1%. The retail prices of beer decreased by 0.6% and of wine products by 0.5%. In the period from January to October 2016, the prices of alcoholic beverages decreased, on average, by 0.6%, and the prices of food and non-alcoholic beverages increased by 0.7%. The retail prices of beer decreased by 0.8%, of wine products 0.6% and of spirits with 0.5%.

In 2015, in the domestic market the balance sheet consumption of alcoholic beverages increased by 1.1% to 9.5 l of 100% ethanol, and this was determined mostly by the higher consumption of beer. The consumption of spirits and wine has not changed. The consumption structure was still dominated by beer (58%) and spirits (34%) with the small share of wine products (8%).

The production of alcoholic beverages is characterised by a stable and secure financial situation. In 2015, all branches of the alcohol sector gained profits and high net profitability (5.4-15.2% of net revenue). The beer industry, despite a small improvement, still was characterised by low liquidity. Capital inputs increased in the spirits branch, but decreased in the beer and wine branches.

In 2015, the revenues of the state budget from excise duty on alcoholic beverages rose by 5.4% to PLN 11.1 billion and accounted for 17.7% of the total budget revenues from excise duty. The revenues from excise duty on spirits and ethanol amounted to PLN 7.1 billion, on beer PLN 3.6 billion and on wine products PLN 0.4 billion.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukazą się:

1. Rynek owoców i warzyw (49) • grudzień 2016,
2. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (45) • kwiecień 2017,
3. Rynek środków produkcji dla rolnictwa (44) • kwiecień 2017,
4. Rynek mleka (52) • kwiecień 2017,
5. Rynek ryb (26) • kwiecień 2017,
6. Rynek zbóż (52) • maj 2017,
7. Rynek drobiu (51) • maj 2017,
8. Rynek mięsa (52) • maj 2017,
9. Rynek rzepaku (51) • maj 2017,
10. Rynek cukru (44) • czerwiec 2017,
11. Rynek wyrobów tytoniowych (4) • czerwiec 2017,
12. Rynek owoców i warzyw (50) • czerwiec 2017,
13. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (46) • wrzesień 2017.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 757 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. w 2016 r. (1 numer) wynosi 21 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przysyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433

W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wiernie odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

**Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4**

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

ISSN 2391-4149



Prenumerata Analizy (1 numer) w 2016 roku wynosi 21 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-47-57
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>